

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8953,IPN-pomaga-Tunezji-uporac-sie-z-przeszloscia.html>
23.03.2026, 19:51

IPN pomaga Tunezji uporać się z przeszłością

03.10.2013

Rola archiwów państwowych, innych instytucji publicznych oraz organizacji obywatelskich w ustalaniu faktów oraz sposobu rozliczeń z przeszłością, rehabilitacja ofiar oraz lustracja osób publicznych to główne tematy dwóch odrębnych warsztatów w Tunisie. Warsztaty dla przedstawicieli organizacji pozarządowych zaangażowanych w budowę społeczeństwa obywatelskiego i obronę praw człowieka zakończyły się 29 września, obecnie trwają warsztaty dla przedstawicieli administracji rządowej, którzy mają być dla tych organizacji partnerem.

Na prośbę tunezyjskiego rządu organizatorami warsztatów są wspólnie IPN, polska Fundacja Solidarności Międzynarodowej i tunezyjska organizacja Labo Democratique. W pierwszych warsztatach stronę polską reprezentowali: Krzysztof Persak, dyrektor Biura Prezesa oraz Łukasz Michalski, wicedyrektor Biura Edukacji Publicznej z IPN, a także prof. Ireneusz C. Kamiński z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i Adam Leszczyński z „Gazety Wyborczej”. W drugich – Agnieszka Rudzińska, wiceprezes IPN, Rafał Leśkiewicz, dyrektor Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów oraz prokurator Jacek Wygoda z Biura Lustracyjnego z IPN, a także mec. Bogumił Zygmunt z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i mec. Paweł Osik z Naczelnej Rady Adwokackiej.

Organizacja warsztatów to kolejne z serii licznych działań IPN na rzecz wsparcia demokratycznych procesów w Tunezji. Przedstawiciele Instytutu parokrotnie odwiedzali Tunezję, Tunezyjczycy gościli też w Polsce. Na początku lipca rozmowy z Kancelarią Premiera Republiki Tunezji prowadził także prezes IPN Łukasz Kamiński.

17 grudnia 2010 roku samospalenie 26-letniego bezrobotnego Mohameda Bouazizi wywołało falę protestów, która zmiotła reżim rządzącego autorytarnie przez 23 lata prezydenta Ben Alego. Demokratyczna zmiana w Tunezji stała się początkiem obywatelskich wystąpień w całym regionie Maghrebu i Bliskiego Wschodu nazywanej powszechnie „Arabską Wiosną Ludów”. Obecnie Tunezja jest także w regionie liderem w budowaniu demokratycznych instytucji.

W tunezyjskim rządzie funkcjonuje już odrębne Ministerstwo Praw Człowieka i Sprawiedliwości Okresu Przejściowego. Gotowy jest projekt ustawy, który ma powołać do życia niezależną 15-osobową Komisję Prawdy i Godności. Ciekawostką, szczególnie w kraju muzułmańskim, jest fakt, że według projektu co najmniej 1/3 składu Komisji mają stanowić kobiety. Komisja i jej organ wykonawczy mają do spełnienia rolę w wielu punktach podobną do polskiego IPN. Komisja będzie m.in. gromadziła dokumenty, prowadziła dochodzenia w sprawie represji reżimu, stworzy program rekompensat dla jego ofiar, ma także dbać o „narodową pamięć” o ofiarach represji.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

